

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถาปัตยกรรมวัดปทุมวนาราม ราชวรวิหาร กรุงเทพมหานคร เพื่อทราบถึงที่มาของรูปแบบทางสถาปัตยกรรมภายในวัดปทุมวนาราม โดยมีขอบเขตของการศึกษามุ่งเน้นสถาปัตยกรรมสำคัญภายในเขตพุทธาวาส ได้แก่ พระอุโบสถ พระเจดีย์ พระวิหาร โพธิชระ กำแพงแก้วและซุ้มประตู ตลอดจนแนวคิดในการออกแบบแผนผังและลักษณะสถาปัตยกรรมของวัดปทุมวนารามดังกล่าว

การวิเคราะห์ข้อมูลได้มาจากการประมวลหลักฐานทางประวัติศาสตร์และลักษณะทางสถาปัตยกรรมของวัดปทุมวนาราม โดยนำข้อมูลมาสังเคราะห์ให้เป็นหมวดหมู่และทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะทางสถาปัตยกรรมกับสถาปัตยกรรมประเภทเดียวกันที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสถาปัตยกรรมวัดปทุมวนาราม

ผลการวิจัยพบว่า

๑. การวางผังของวัดปทุมวนารามและการวางผังภายในเขตพุทธาวาสมีลักษณะที่สืบทอดมาจากสมัยอยุธยา และมีการผูกพัทธสีมาแบบมหาสีมา โดยมีนิมิตของซุ้มทวารอยู่ที่พระไลพระอุโบสถ และนิมิตของมหาสีมาอยู่ที่กำแพงแก้วของเขตพุทธาวาส
๒. รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของอาคารประเภทพระอุโบสถ พระวิหาร และโพธิชระเป็นลักษณะที่สืบต่อมาจากสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รูปแบบพระเจดีย์ เป็นลักษณะที่ได้รับอิทธิพลมาจากสมัยสุโขทัยและอยุธยา
๓. การประดับตกแต่งสถาปัตยกรรมเป็นลักษณะผสมผสานระหว่างแบบไทย ประเพณี แบบที่ได้รับอิทธิพลจีนและแบบที่ได้รับอิทธิพลตะวันตก

45052207 : MAJOR : HISTORY OF ARCHITECTURE  
 KEYWORD : WAT PADUMVANARAM RAJWORAVIHAR / AN ARCHITECTURAL STUDY  
 BHADRAVARNA BONGSASILP : AN ARCHITECTURAL STUDY OF WAT  
 PADUMVANARAM RAJWORAVIHAR, BANGKOK. THESIS ADVISORS : CHOTIMA  
 CHATURAWONG, Ph.D. AND CHARNWIT SAPPHASIRI. 222 pp.

This research is aim to study about the architecture of Wat Padumvanaram Rajvorvihar, Bangkok and to investigate the architectural style inside Wat Padumvanaram. The scope of study emphasize on the principle architectures in Buddhavas area such as Uposoth, Chedi, Vihar, Bodhighara and wall of Buddhavas including to find out the concept design of layout building and architectural characteristic of Wat Padumvanaram.

The data in this research is from the historical evidences codification. To analyze the data is by synthetic data into proper order and comparative analyze between the architectural characteristic of Wat Padumvanaram and the same kind of architectural ones concerned.

The result of this research found that:

1. The characteristic of the layout building of Wat Padumvanaram and the layout in the area of Buddhavas is the unique come from the Ayudhaya period. The boundary is making in form and the boundary stone of Khandasema is at the verandah of Ubosoth. The boundary stone of Mahasema is at the wall of Buddhavas area.
2. The characteristic of the architectural buildings style such as Uposoth, Chedi, Vihar, Bodhighara and wall of Buddhavas are the unique come from King Rama 3<sup>rd</sup> period. The characteristic of Chedi is influence from Sukhothai and Ayudhaya period.
3. The architectural decoration is a mix style among Thai traditional style, influences from Chinese style and influences from Western style.